

18. Februar 2026

FM2026/138

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde en redegørelse med henblik på etablering af en forsoningsfond, med det formål at der arbejdes for forsoning i Grønland. Redegørelsen skal også indeholde muligheder for, hvordan fonden kan finansieres. Redegørelsen skal fremlægges senest UPA2027.

(Medlem af Inatsisartut Iddimangiiu Jensen Bianco, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse:

Vores land er vidtstrakt – fra syd til nord – fra øst til vest.

Jeg er stolt af, at vi er et samfund med forskellige kulturer, traditioner og forskellige måder at leve vores hverdag på. Vi er stolte af, at vi – selv om vi bor i yderområder – formår at leve og skabe os et liv dér.

Forsoningskommissionen blev nedsat på baggrund af et politisk ønske og fremlagde sin betænkning i 2017. Betænkningen indeholder syv anbefalinger. En af anbefalingerne er, at der oprettes en forsoningsfond¹.

Det blev anbefalet, at en forsoningsfond skal kunne støtte projekter, der har til formål at fremme heling og forsoning for os som folk i Grønland.

Den vej, vi har måttet gå i vores helingsproces, har ikke været let. Der findes stadig forhold internt i landet, som kan opleves som undertrykkende, og vi i yderområderne mærker fortsat i vores hverdag udfordringer, som består den dag i dag. Derfor er der fortsat et stort arbejde at gøre for at opnå forsoning.

I det seneste år har vi oplevet et betydeligt pres udefra mod vores land, og samtidig har vi i yderområderne også bemærket, at vi i takt med landets udvikling i stigende grad ikke længere bliver inddraget. Det bliver stadig tydeligere – inden for uddannelse, beskæftigelse og levevilkår i hverdagen – og det er sværere og sværere at overse.

¹ <https://knr.gl/da/nyheder/l%C3%B8rdag-her-er-forsoningskommissionens-syv-anbefalinger>

De voksende ulige i levevilkår medfører blandt andet en prioritering af det, der anses som mest nødvendigt i de større byer, hvilket betyder, at de mindre byer og bygder i yderområderne gradvist sakker bagud.

For eksempel står vi i Østgrønland fortsat i en vanskelig situation, når det gælder infrastruktur. I mange år er vi blevet lovet forbedringer. Selv i kommissioner nævnes Tasiilaq som et sted, hvor det ville være økonomisk rentabelt at udvikle transportmuligheder. Alligevel prioriteres forbedringer af forholdene på vestkysten igen og igen, selv om der stadig er uløste opgaver andre steder i landet.

Sådanne forhold kan over tid komme til at fremstå som en form for strukturel undertrykkelse, når man vænner sig til at betragte dem som noget uundgåeligt.

Forskning har vist, at mange i Østgrønland føler sig udelukket og uden indflydelse². På den baggrund mener jeg, at vi i vores samfund må lære hinanden bedre at kende og aktivt arbejde for forsoning.

På baggrund af disse mener jeg at det er på tide at vi som Inatsisartut kigger indad og sige; at vi som samfund brug for en forsoning. Forsoning er en anerkendelse- anerkendelse vi har brug for.

Dette forslag vil bane vej frem til at belyse mulighederne for etablering af en forsoningsfond. Ligeledes kan redegørelsen belyse finansieringsmuligheder. Her kan det tænkes, at fonden bliver helt eller delvist finansieret fra Selvstyret. Der er også mulighederne for at udvide finansiering af andre f.eks. kommunerne, hvis kommunerne mener at formålet er støtteværdigt.

Dertil tænker jeg, at der fonden får en bestyrelse, hvor alle regioner er repræsenteret i bestyrelsen. I redegørelsen kan man lave en vurdering af, hvilke institutioner der kan repræsenteres i bestyrelsen.

Ved etablering af fonden kan man gøre det muligt at igangsætte initiativer, som vil komme hele landet og alle borgere til gavn. Mere forståelse for vores ståsteder og kulturer.

Med dette forslag kommer vi tættere på forsoning i vort land.

Tak.

²<https://knr.gl/kl/nutaarsiassat/ilisimatusartog-tunumiut-inuiannit-kalaallinit-ilaanngitsutut-misigisarput>

Og

<https://dm.dk/forskerforum/magasinet/2023/forskerforum-nr-1-2023/groenlaendere-er-selv-blevet-som-de-danske-kolonialister/>

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige:

Hvis forslaget vedtages, forventes de økonomiske og administrative konsekvenser svare til en AC-fuldmægtigs halvårsværk på 250.000 kr.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det private:

Ingen.

Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne:

Ingen.